

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

IV kadencja

Druk nr 3308

S P R A W O Z D A N I E

KOMISJI SPRAWIEDLIWOŚCI I PRAW CZŁOWIEKA

o rządowym projekcie ustawy o tłumaczach publicznych (druk nr 2481)

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 Regulaminu Sejmu – po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu – skierował w dniu 29 stycznia 2004 r. powyższy projekt ustawy do Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka do pierwszego czytania.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu ustawy na posiedzeniach w dniach 30 marca, 28 lipca, 25 sierpnia i 6 października 2004 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m uchwalić raczy załączony projekt ustawy

Komisji – zgodnie z art. 43 ust. 3 Regulaminu Sejmu – przedstawia na żądanie

wnioskodawcy, następujący wniosek mniejszości:

- 1) w art. 15 po wyrazach „ określone przepisami regulującymi dane postępowanie” dodać wyrazy „lub inne ważne przyczyny”;

- poseł K.M. Piekarska

Warszawa, dnia 6 października 2004 r.

Sprawozdawca

/-/ Stanisław Rydzoń

Przewodnicząca Komisji

/-/Irena Maria Nowacka

USTAWA
z dnia 2004 r.

o zawodzie tłumacza przysięgłego

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1.

1. Ustawa określa warunki i tryb nabywania oraz utraty prawa wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego, a także zasady wykonywania tego zawodu.
2. Przepisów ustawy nie stosuje się do tłumaczy języka migowego oraz innych systemów komunikacji niebędących językami naturalnymi.

Rozdział 2

Nabywanie i utrata prawa do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego

Art. 2.

1. Tłumaczem przysięgłym może być osoba fizyczna, która:
 - 1) ma obywatelstwo polskie albo obywatelstwo jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej lub, na zasadach wzajemności, obywatelstwo innego państwa;
 - 2) zna język polski;
 - 3) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
 - 4) nie była karana za przestępstwo umyślne, przestępstwo skarbowe lub za nieumyślne przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu obrotu gospodarczego;
 - 5) ukończyła magisterskie studia wyższe na kierunku filologia lub ukończyła magisterskie studia wyższe na innym kierunku i studia podyplomowe w zakresie tłumaczenia, odpowiednie dla danego języka;
 - 6) złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin z umiejętności tłumaczenia z języka polskiego na język obcy oraz z języka obcego na język polski, zwany dalej „egzaminem na tłumacza przysięgłego”.

2. Znajomość języka polskiego potwierdza zdanie egzaminu na tłumacza przysięgłego.

Art. 3.

1. Tworzy się Państwową Komisję Egzaminacyjną, zwaną dalej „Komisją”, powołaną do przeprowadzania egzaminu na tłumacza przysięgłego.
2. Członków Komisji powołuje i odwołuje, w drodze decyzji, Minister Sprawiedliwości.
3. Komisja składa się z 11 członków, wyróżniających się wysokim poziomem wiedzy w zakresie języków obcych i technik tłumaczeniowych, w tym z:
 - 1) czterech spośród nauczycieli akademickich zatrudnionych w szkołach wyższych na kierunku filologia, wskazanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego;
 - 2) trzech spośród tłumaczy przysięgłych będących członkami organizacji zrzeszających tłumaczy, wskazanych przez te organizacje;
 - 3) trzech wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości;
 - 4) jednego wskazanego przez ministra właściwego do spraw pracy.
4. Kadencja Komisji trwa 4 lata.
5. Na wniosek Komisji, Minister Sprawiedliwości może powołać nie więcej niż dwóch konsultantów, spełniających wymagania określone dla członków Komisji, do udziału w przeprowadzeniu egzaminu z określonego języka.
6. Członkom Komisji oraz konsultantom, o których mowa w ust. 5, przysługuje wynagrodzenie za udział w pracach Komisji oraz zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.
7. Przed upływem kadencji członek Komisji może być odwołany wskutek niewykonywania obowiązków członka, niezdolności do ich wykonywania albo zrzeczenia się członkostwa.
8. Obsługę biurową Komisji zapewnia Minister Sprawiedliwości.
9. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb działania Komisji oraz wysokość wynagrodzenia członków Komisji i konsultantów za udział w jej pracach, w sposób zapewniający sprawność działania Komisji oraz uwzględniając zakres i nakład ich pracy wynikający z przygotowania i przeprowadzenia egzaminu.

Art. 4.

1. Egzamin na tłumacza przysięgłego składa się z dwóch części:
 - 1) tłumaczenia pisemnego, z języka polskiego na język obcy oraz z języka obcego na język polski;
 - 2) tłumaczenia ustnego, z języka polskiego na język obcy oraz z języka obcego na język polski.

2. Egzamin na tłumacza przysięgłego uważa się za zdany w przypadku uzyskania pozytywnych ocen z obu części egzaminu wskazanych w ust. 1.
3. W razie niedostatecznego wyniku egzaminu kandydat na tłumacza przysięgłego może przystąpić do ponownego jego składania nie wcześniej niż po upływie roku od daty poprzedniego egzaminu.
4. Koszty egzaminu, w tym opłatę egzaminacyjną, ponosi kandydat na tłumacza przysięgłego.
5. Opłata egzaminacyjna stanowi dochód budżetu państwa.
6. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty egzaminacyjnej ponoszonej przez kandydata na tłumacza przysięgłego, biorąc pod uwagę rzeczywiste koszty organizacji i przeprowadzenia egzaminu.
7. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób przeprowadzenia egzaminu w części pisemnej i ustnej, z uwzględnieniem obowiązku sprawdzenia umiejętności tłumaczenia pism sądowych i urzędowych oraz tekstów prawniczych.

Art. 5.

1. Uprawnienia do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego nabywa osoba, która zdała egzamin określony w art. 4 ust. 1.
2. Nabycie uprawnień do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego potwierdza świadectwo wydane przez Ministra Sprawiedliwości.

Art. 6.

1. Osoba, która nabyła uprawnienia do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego, uzyskuje prawo do wykonywania tego zawodu po złożeniu ślubowania i wpisaniu na listę tłumaczy przysięgłych.
2. Osoba, która nabyła uprawnienia do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego, podlega wpisowi, na swój wniosek, na listę tłumaczy przysięgłych prowadzoną przez Ministra Sprawiedliwości.
3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór świadectwa, o którym mowa w art. 5 ust. 2, oraz sposób prowadzenia listy tłumaczy przysięgłych, przy uwzględnieniu możliwości prowadzenia tej listy w formie elektronicznej.

Art. 7.

1. Tłumacz przysięgły składa wobec Ministra Sprawiedliwości ślubowanie według następującej roty:

„Mając świadomość znaczenia moich słów i odpowiedzialności przed prawem, przyrzekam uroczyście, że powierzone mi zadania tłumacza przysięgłego będę wykonywać sumiennie i bezstronnie, dochowując tajemnicy państwowej i innej tajemnicy prawnie chronionej oraz kierując się w swoim postępowaniu uczciwością i etyką zawodową”.
2. Po złożeniu ślubowania tłumacz przysięgły składa podpis pod jego rotą.

Art. 8.

1. Wpis tłumacza przysięgłego na listę obejmuje:
 - 1) imię i nazwisko;
 - 2) datę i miejsce urodzenia;
 - 3) obywatelstwo;
 - 4) miejsce zamieszkania;
 - 5) adres do korespondencji;
 - 6) datę nabycia uprawnień zawodowych tłumacza przysięgłego;
 - 7) oznaczenie świadectwa tłumacza przysięgłego;
 - 8) język lub języki, w zakresie których tłumacz przysięgły posiada uprawnienia do wykonywania zawodu;
 - 9) informację o orzeczonych karach z tytułu odpowiedzialności zawodowej tłumacza przysięgłego;
 - 10) informację o uzyskanych stopniach naukowych, tytule naukowym, stopniach w zakresie sztuki oraz tytule w zakresie sztuki.
2. Tłumacz przysięgły ma obowiązek zgłoszenia zmiany danych objętych wpisem na listę w terminie 30 dni od daty powstania okoliczności uzasadniających zgłoszenie zmiany. Do zgłoszenia załącza się lub przedstawia dokumenty będące podstawą zmiany treści wpisu.

Art. 9.

1. Do dnia 31 stycznia każdego roku Minister Sprawiedliwości ogłasza, w formie obwieszczenia, w wydawanym przez niego dzienniku urzędowym, listę tłumaczy przysięgłych, powiadamiając o tym wojewodów.
2. Wojewodowie udostępniają listy tłumaczy przysięgłych nieodpłatnie do powszechnego wglądu w miejscu do tego przeznaczonym, w siedzibie i godzinach pracy urzędu wojewódzkiego.
3. W obwieszczeniu i listach, o których mowa w ust. 1 i 2, nie zamieszcza się danych wskazanych w art. 8 pkt 2, 4 i 9.

Art. 10.

Minister Sprawiedliwości udostępnia listę tłumaczy przysięgłych, z wyjątkiem danych, o których mowa w art. 8 pkt 2, 4 i 9, w Biuletynie Informacji Publicznej, utworzonym na podstawie przepisów o dostępie do informacji publicznej.

Art. 11.

1. Minister Sprawiedliwości może zawiesić tłumacza przysięgłego, w drodze decyzji, na okres 5 lat, w wykonywaniu czynności tłumacza przysięgłego z powodu niewykonywania takich czynności przez okres dłuższy niż 3 lata, licząc od dnia ostatniej czynności.

2. W okresie zawieszenia Minister Sprawiedliwości może, na uzasadniony wniosek tłumacza przysięgłego, uchylić decyzję, o której mowa w ust. 1.

Art. 12.

Minister Sprawiedliwości skreśla, w drodze decyzji, tłumacza przysięgłego z listy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w przypadku:

- 1) śmierci;
- 2) niespełniania wymogów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, 3 i 4;
- 3) wniosku tłumacza przysięgłego;
- 4) prawomocnego orzeczenia kary pozbawienia prawa wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego;
- 5) po upływie okresu zawieszenia, o którym mowa w art. 11 ust. 1.

Rozdział 3

Zasady wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego

Art. 13.

Tłumacz przysięgły jest uprawniony do:

- 1) sporządzania i poświadczania tłumaczeń z języka obcego na język polski, z języka polskiego na język obcy, a także do sprawdzania i poświadczania tłumaczeń w tym zakresie, sporządzonych przez inne osoby;
- 2) sporządzania poświadczonych odpisów pism w języku obcym, sprawdzania i poświadczania odpisów pism, sporządzonych w danym języku obcym przez inne osoby;
- 3) dokonywania tłumaczenia ustnego.

Art. 14.

Tłumacz przysięgły jest obowiązany do:

- 1) wykonywania powierzonych mu zadań ze szczególną starannością i bezstronnością, zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów prawa;
- 2) zachowania w tajemnicy faktów i okoliczności, z którymi zapoznał się w związku z tłumaczeniem;
- 3) doskonalenia kwalifikacji zawodowych.

Art. 15.

Tłumacz przysięgły nie może odmówić wykonania tłumaczenia w postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, na żądanie sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej, chyba że zachodzą przyczyny uzasadniające odmowę, określone przepisami regulującymi dane postępowanie.

Art. 16.

1. Wynagrodzenie za czynności tłumacza przysięgłego ustala, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, umowa ze zleceniodawcą lub zamawiającym wykonanie oznaczonego tłumaczenia.
2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, stawki wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego wykonane na żądanie podmiotów, o których mowa w art. 15, przy uwzględnieniu stopnia trudności i zakresu tłumaczenia.
3. Minister Sprawiedliwości może określić, w drodze rozporządzenia, stawki maksymalne za czynności tłumaczy przysięgłych inne niż wymienione w ust. 2, przy uwzględnieniu stopnia trudności i zakresu tych czynności.

Art. 17.

1. Tłumacz przysięgły prowadzi repertorium, w którym odnotowuje czynności wymienione w art. 13.
2. Repertorium zawiera:
 - 1) datę przyjęcia zlecenia oraz zwrotu dokumentu wraz z tłumaczeniem;
 - 2) oznaczenie zleceniodawcy albo zamawiającego wykonanie oznaczonego tłumaczenia;
 - 3) opis tłumaczonego dokumentu, wskazujący nazwę, datę i oznaczenie dokumentu, język, w którym go sporządzono, osobę lub instytucję, która sporządziła dokument oraz uwagi o jego rodzaju, formie i stanie;
 - 4) wskazanie rodzaju wykonanej czynności, języka tłumaczenia, liczby stron tłumaczenia oraz sporządzonych egzemplarzy;
 - 5) opis tłumaczenia ustnego wskazujący datę, miejsce, zakres i czas trwania tłumaczenia;
 - 6) wysokość pobranego wynagrodzenia;
 - 7) informację o odmowie wykonania tłumaczenia na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15, zawierającą datę odmowy, określenie organu żądającego tłumaczenia oraz przyczynę odmowy tłumaczenia.

Art. 18.

1. Do poświadczania tłumaczeń oraz poświadczania odpisów pism tłumacz przysięgły używa pieczęci, zawierającej w otoku jego imię i nazwisko, a w środku wskazanie języka, w zakresie którego ma uprawnienia oraz pozycję na liście tłumaczy przysięgłych, o której mowa w art. 6 ust. 2. Pieczęć zamawia, na koszt tłumacza przysięgłego, Minister Sprawiedliwości w Mennicy Państwowej.
2. Na wszystkich poświadczonych tłumaczeniach oraz poświadczonych odpisach pism, które wydaje tłumacz przysięgły, wymienia się pozycję, pod którą tłumaczenie lub odpis są odnotowane w repertorium. Na sporządzonych tłumaczeniach i odpisach pism należy stwierdzić, czy sporządzono je z oryginału, czy też

z tłumaczenia lub odpisu oraz czy tłumaczenie lub odpis jest poświadczony i przez kogo.

Art. 19.

Tłumacz przysięgły, który uzyskał prawo do wykonywania zawodu, składa wzór podpisu oraz odcisk swojej pieczęci Ministrowi Sprawiedliwości, ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych oraz wojewodzie, właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania tłumacza przysięgłego.

Art. 20.

1. Wojewodowie, właściwi ze względu na miejsce zamieszkania tłumacza przysięgłego, sprawują kontrolę nad działalnością tłumaczy przysięgłych w zakresie:
 - 1) prawidłowości i rzetelności prowadzenia repertoriów;
 - 2) pobierania wynagrodzenia określonego w przepisach, o których mowa w art. 16 ust. 2 lub ust. 3.
2. W ramach sprawowanej kontroli wojewoda może żądać:
 - 1) okazania przez tłumacza przysięgłego repertorium;
 - 2) udzielenia przez tłumacza przysięgłego wyjaśnień, w formie pisemnej lub ustnej, dotyczących wykonywanych czynności, w tym informacji zawartych w repertorium.
3. Wojewoda, w przypadku stwierdzenia niewykonywania czynności tłumacza przysięgłego przez okres dłuższy niż 3 lata, informuje o tym Ministra Sprawiedliwości.

Rozdział 4

Odpowiedzialność zawodowa tłumaczy przysięgłych

Art. 21.

1. Tłumacz przysięgły niewypełniający zadań, o których mowa w art. 14 i 15, oraz obowiązków określonych w art. 17 ust. 1 i art. 18 ust. 2 albo wypełniający te zadania lub obowiązki nienależycie lub nierzetelnie, podlega odpowiedzialności zawodowej.
2. Z tytułu odpowiedzialności zawodowej wobec tłumacza przysięgłego mogą być orzeczone następujące kary:
 - 1) upomnienie;
 - 2) nagana;
 - 3) zawieszenie prawa wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego na okres od 3 miesięcy do 1 roku;
 - 4) pozbawienie prawa wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego, z możliwością ubiegania się o jego ponowne nadanie nie wcześniej niż po

upływie 2 lat od pozbawienia i po ponownym złożeniu egzaminu, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 6.

3. Orzeczoną karę odnotowuje się we wpisie tłumacza przysięgłego na listę.

Art. 22.

1. Odpowiedzialność zawodowa tłumacza przysięgłego ustaje z upływem 3 lat od czasu popełnienia czynów, o których mowa w art. 21 ust. 1.
2. Jeżeli w okresie przewidzianym w ust. 1 wszczęto postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej tłumacza przysięgłego, karalność czynu ustaje z upływem 2 lat od zakończenia tego okresu.
3. Jeżeli jednak czyn wyczerpuje jednocześnie znamiona przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, przedawnienie odpowiedzialności zawodowej tłumacza przysięgłego nie może nastąpić wcześniej niż przedawnienie przewidziane w przepisach ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz.U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.¹⁾) lub ustawy z dnia 10 września 1999 r. - Kodeks karny skarbowy (Dz.U. Nr 83, poz. 930, z późn. zm.²⁾).

Art. 23.

1. Kara orzeczona z tytułu odpowiedzialności zawodowej tłumacza przysięgłego ulega zatarciu z mocy prawa, jeżeli od daty uprawomocnienia orzeczenia o karze upłynęły:
 - 1) 2 lata - w przypadku kar wymienionych w art. 21 ust. 2 pkt 1-2,
 - 2) 3 lata - w przypadku kar wymienionych w art. 21 ust. 2 pkt 3-4.
2. Z chwilą zatarcia ukaranie uważa się za niebyłe; wpis o ukaraniu usuwa się z listy tłumaczy przysięgłych.

Art. 24.

1. Postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej tłumacza przysięgłego wszczyna i przeprowadza Komisja Odpowiedzialności Zawodowej na wniosek Ministra Sprawiedliwości lub wojewody.
2. Podmiot, który zlecił tłumaczenie, może zwrócić się do Ministra Sprawiedliwości lub do wojewody o wystąpienie z wnioskiem o wszczęcie takiego postępowania.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935, Nr 228, poz. 2255, oraz z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626 i Nr 93, poz. 889.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2000 r. Nr 60, poz. 703 i Nr 62, poz. 717, z 2001 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 41, poz. 365, Nr 74, poz. 676, Nr 89, poz. 804, Nr 141, poz. 1178 i Nr 213, poz. 1803, z 2003 r. Nr 84, poz. 774, Nr 137, poz. 1302 i Nr 162, poz. 1569 oraz z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 68, poz. 623, Nr 93, poz. 894, Nr 97, poz. 963 i Nr 173, poz. 1808.

3. Postępowanie toczy się z udziałem osoby, w stosunku do której jest prowadzone. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo tej osoby nie wstrzymuje postępowania.
4. Osoba, o której mowa w ust. 3, może ustanowić obrońcę spośród tłumaczy przysięgłych, adwokatów lub radców prawnych.

Art. 25.

1. Po przeprowadzeniu postępowania Komisja Odpowiedzialności Zawodowej orzeka wobec tłumacza przysięgłego karę albo umarza postępowanie.
2. Orzeczenia Komisji Odpowiedzialności Zawodowej zapadają w formie uchwały.

Art. 26.

1. Od orzeczenia Komisji Odpowiedzialności Zawodowej tłumaczowi przysięgłemu oraz podmiotowi, który złożył wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie odpowiedzialności zawodowej, przysługuje odwołanie do sądu apelacyjnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania tłumacza przysięgłego.
2. Od orzeczenia umarzającego postępowanie Minister Sprawiedliwości może wnieść odwołanie, chociażby nie złożył wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie odpowiedzialności zawodowej.
3. Od prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie sądowe nie przysługuje kasacja.

Art. 27.

Odpis prawomocnego orzeczenia o karze określonej w art. 21 ust. 2 pkt 4 organ, który je wydał, przesyła niezwłocznie Ministrowi Sprawiedliwości w celu skreślenia tłumacza przysięgłego z listy.

Art. 28.

W sprawach nieuregulowanych stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz.U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.³⁾) dotyczące postępowania uproszczonego. Nie stosuje się przepisów o oskarżycielu prywatnym, powodzie cywilnym, przedstawicielu społecznym, o postępowaniu przygotowawczym oraz środkach przymusu, z wyjątkiem przepisów o karze pieniężnej.

Art. 29.

1. Minister Sprawiedliwości powołuje, w drodze zarządzenia, Komisję Odpowiedzialności Zawodowej składającą się z 9 osób, z których 4 osoby wskazuje Mi-

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 oraz z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188.

- nister Sprawiedliwości, 1 osobę wskazuje minister właściwy do spraw pracy oraz 4 osoby wskazują organizacje zrzeszające tłumaczy.
2. Członkom Komisji Odpowiedzialności Zawodowej przysługuje wynagrodzenie za udział w pracach tej Komisji oraz zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.
 3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, organizację Komisji Odpowiedzialności Zawodowej oraz wysokość wynagrodzenia jej członków w sposób zapewniający sprawność działania Komisji oraz uwzględniając zakres i nakład ich pracy wynikający z przeprowadzenia postępowania w sprawie odpowiedzialności zawodowej.

Rozdział 5

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 30.

W dekrete z dnia 26 października 1950 r. o należnościach świadków, biegłych i stron w postępowaniu sądowym (Dz. U. Nr 49, poz. 445) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przepisy dekretu niniejszego stosuje się do należności świadków, biegłych i stron w postępowaniu przed sądami oraz innymi władzami i organami wymiaru sprawiedliwości, jeżeli szczególne przepisy ustawowe nie stanowią inaczej.”;

- 2) w tytule rozdziału - „Należności biegłych (tłumaczy)” - skreśla się wyraz „(tłumaczy)”;
- 3) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Art. 9. 1. Biegłemu powołanemu przez sąd służy prawo do wynagrodzenia za wykonaną pracę.

2. Biegłemu wezwanemu do sądu w razie nieskorzystania przez sąd z jego usług służy prawo do wynagrodzenia za utracony z powodu stawiennictwa zarobek.

3. Biegłemu powołanemu poza miejscowość jego zamieszkania służy prawo do diet oraz do zwrotu kosztów przejazdów i noclegów.

4. W razie wezwania biegłego w kilku sprawach na ten sam dzień należności przewidziane w ust. 3 przyznaje się tylko raz.”;

- 4) w art. 14 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Świadkowie i biegli powinni zgłosić żądanie przyznania im przypadających należności po wykonaniu swego obowiązku w tym samym dniu, a jeżeli byli wezwani na rozprawę najpóźniej na zajutrz po zakończeniu rozprawy.”;

- 5) art. 15 otrzymuje brzmienie:

„Art. 15. 1. Należności świadków, biegłych i stron przyznaje i ustala sąd, a na rozprawie przewodniczący kompletu orzekającego. W przypadkach zgłoszenia żądania po zamknięciu rozprawy należności może przyznać i ustalić także kierownik sądu.

2. Przyznaną należność należy wypłacić niezwłocznie w razie niemożności niezwłocznej wypłaty - należność przekazuje się pocztą bez obciążenia opłatą pocztową świadka, biegłego lub strony.”.

Art. 31.

W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz.U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1548 z późn. zm.⁴⁾) w art. 24 w ust. 1 w pkt 3 na końcu kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) tłumaczy przysięgłych.”.

Art. 32.

W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 z późn. zm.⁵⁾):

1) w dziale IV tytuł rozdziału 6 otrzymuje brzmienie:

„Biegli sądowi”;

2) art. 157 otrzymuje brzmienie:

„Art. 157. § 1. Prezes sądu okręgowego ustanawia biegłych sądowych i prowadzi ich listę.

§ 2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb ustanawiania biegłych sądowych, pełnienia przez nich czynności oraz zwalniania ich z funkcji. W tym samym trybie Minister Sprawiedliwości może również określić szczegółowe zasady powoływania i działania zespołów biegłych sądowych.”.

Art. 33.

1. Osoby, które uzyskały uprawnienia tłumacza przysięgłego na podstawie przepisów dotychczasowych, stają się tłumaczami przysięgłymi w rozumieniu niniejszej ustawy pod warunkiem wpisu, na swój wniosek, na listę tłumaczy przysięgłych, o której mowa w art. 6 ust. 2, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, tłumacz przysięgły załącza także zaświadczenie, wydane przez prezesa sądu, przy którym został ustanowiony, potwierdzające okoliczności ustanowienia tłumaczem przysięgłym.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, Nr 190, poz. 1864 oraz z 2004 r. Nr 19, poz. 177, Nr 69, poz. 624, Nr 91, poz. 873, Nr 96, poz. 959, Nr 116, poz. 1206 i Nr 141, poz. 1492.

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802, Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838, Nr 228, poz. 2256 oraz z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376 i Nr 185, poz. 1907.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do tłumaczy przysięgłych języka migowego.
4. Osoby, o których mowa w ust. 1, mogą wykonywać czynności tłumacza przysięgłego oraz posługiwać się dotychczasowymi pieczęciami tłumacza przysięgłego, do czasu wpisu na listę tłumaczy przysięgłych oraz uzyskania pieczęci tłumacza przysięgłego, nie dłużej jednak niż w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 34.

W terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy Minister Sprawiedliwości powoła Komisję, o której mowa w art. 3.

Art. 35.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

USTAWA
z dnia 2004 r.

o zawodzie tłumacza przysięgłego

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1.

1. Ustawa określa warunki i tryb nabywania oraz utraty prawa wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego, a także zasady wykonywania tego zawodu.
2. Przepisów ustawy nie stosuje się do tłumaczy języka migowego oraz innych systemów komunikacji niebędących językami naturalnymi.

Rozdział 2

Nabywanie i utrata prawa do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego

Art. 2.

1. Tłumaczem przysięgłym może być osoba fizyczna, która:
 - 1) ma obywatelstwo polskie albo obywatelstwo jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej lub, na zasadach wzajemności, obywatelstwo innego państwa;
 - 2) zna język polski;
 - 3) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
 - 4) nie była karana za przestępstwo umyślne, przestępstwo skarbowe lub za nieumyślne przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu obrotu gospodarczego;
 - 5) ukończyła magisterskie studia wyższe na kierunku filologia lub ukończyła magisterskie studia wyższe na innym kierunku i studia podyplomowe w zakresie tłumaczenia, odpowiednie dla danego języka;
 - 6) złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin z umiejętności tłumaczenia z języka polskiego na język obcy oraz z języka obcego na język polski, zwany dalej „egzaminem na tłumacza przysięgłego”.

2. Znajomość języka polskiego potwierdza zdanie egzaminu na tłumacza przysięgłego.

Art. 3.

1. Tworzy się Państwową Komisję Egzaminacyjną, zwaną dalej „Komisją”, powołaną do przeprowadzania egzaminu na tłumacza przysięgłego.
2. Członków Komisji powołuje i odwołuje, w drodze decyzji, Minister Sprawiedliwości.
3. Komisja składa się z 11 członków, wyróżniających się wysokim poziomem wiedzy w zakresie języków obcych i technik tłumaczeniowych, w tym z:
 - 1) czterech spośród nauczycieli akademickich zatrudnionych w szkołach wyższych na kierunku filologia, wskazanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego;
 - 2) trzech spośród tłumaczy przysięgłych będących członkami organizacji zrzeszających tłumaczy, wskazanych przez te organizacje;
 - 3) trzech wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości;
 - 4) jednego wskazanego przez ministra właściwego do spraw pracy.
4. Kadencja Komisji trwa 4 lata.
5. Na wniosek Komisji, Minister Sprawiedliwości może powołać nie więcej niż dwóch konsultantów, spełniających wymagania określone dla członków Komisji, do udziału w przeprowadzeniu egzaminu z określonego języka.
6. Członkom Komisji oraz konsultantom, o których mowa w ust. 5, przysługuje wynagrodzenie za udział w pracach Komisji oraz zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.
7. Przed upływem kadencji członek Komisji może być odwołany wskutek niewykonywania obowiązków członka, niezdolności do ich wykonywania albo zrzeczenia się członkostwa.
8. Obsługę biurową Komisji zapewnia Minister Sprawiedliwości.
9. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb działania Komisji oraz wysokość wynagrodzenia członków Komisji i konsultantów za udział w jej pracach, w sposób zapewniający sprawność działania Komisji oraz uwzględniając zakres i nakład ich pracy wynikający z przygotowania i przeprowadzenia egzaminu.

Art. 4.

1. Egzamin na tłumacza przysięgłego składa się z dwóch części:
 - 1) tłumaczenia pisemnego, z języka polskiego na język obcy oraz z języka obcego na język polski;
 - 2) tłumaczenia ustnego, z języka polskiego na język obcy oraz z języka obcego na język polski.

2. Egzamin na tłumacza przysięgłego uważa się za zdany w przypadku uzyskania pozytywnych ocen z obu części egzaminu wskazanych w ust. 1.
3. W razie niedostatecznego wyniku egzaminu kandydat na tłumacza przysięgłego może przystąpić do ponownego jego składania nie wcześniej niż po upływie roku od daty poprzedniego egzaminu.
4. Koszty egzaminu, w tym opłatę egzaminacyjną, ponosi kandydat na tłumacza przysięgłego.
5. Opłata egzaminacyjna stanowi dochód budżetu państwa.
6. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty egzaminacyjnej ponoszonej przez kandydata na tłumacza przysięgłego, biorąc pod uwagę rzeczywiste koszty organizacji i przeprowadzenia egzaminu.
7. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób przeprowadzenia egzaminu w części pisemnej i ustnej, z uwzględnieniem obowiązku sprawdzenia umiejętności tłumaczenia pism sądowych i urzędowych oraz tekstów prawniczych.

Art. 5.

1. Uprawnienia do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego nabywa osoba, która zdała egzamin określony w art. 4 ust. 1.
2. Nabycie uprawnień do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego potwierdza świadectwo wydane przez Ministra Sprawiedliwości.

Art. 6.

1. Osoba, która nabyła uprawnienia do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego, uzyskuje prawo do wykonywania tego zawodu po złożeniu ślubowania i wpisaniu na listę tłumaczy przysięgłych.
2. Osoba, która nabyła uprawnienia do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego, podlega wpisowi, na swój wniosek, na listę tłumaczy przysięgłych prowadzoną przez Ministra Sprawiedliwości.
3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór świadectwa, o którym mowa w art. 5 ust. 2, oraz sposób prowadzenia listy tłumaczy przysięgłych, przy uwzględnieniu możliwości prowadzenia tej listy w formie elektronicznej.

Art. 7.

1. Tłumacz przysięgły składa wobec Ministra Sprawiedliwości ślubowanie według następującej roty:

„Mając świadomość znaczenia moich słów i odpowiedzialności przed prawem, przyrzekam uroczyście, że powierzone mi zadania tłumacza przysięgłego będę wykonywać sumiennie i bezstronnie, dochowując tajemnicy państwowej i innej tajemnicy prawnie chronionej oraz kierując się w swoim postępowaniu uczciwością i etyką zawodową”.
2. Po złożeniu ślubowania tłumacz przysięgły składa podpis pod jego rotą.

Art. 8.

1. Wpis tłumacza przysięgłego na listę obejmuje:
 - 1) imię i nazwisko;
 - 2) datę i miejsce urodzenia;
 - 3) obywatelstwo;
 - 4) miejsce zamieszkania;
 - 5) adres do korespondencji;
 - 6) datę nabycia uprawnień zawodowych tłumacza przysięgłego;
 - 7) oznaczenie świadectwa tłumacza przysięgłego;
 - 8) język lub języki, w zakresie których tłumacz przysięgły posiada uprawnienia do wykonywania zawodu;
 - 9) informację o orzeczonych karach z tytułu odpowiedzialności zawodowej tłumacza przysięgłego;
 - 10) informację o uzyskanych stopniach naukowych, tytule naukowym, stopniach w zakresie sztuki oraz tytule w zakresie sztuki.
2. Tłumacz przysięgły ma obowiązek zgłoszenia zmiany danych objętych wpisem na listę w terminie 30 dni od daty powstania okoliczności uzasadniających zgłoszenie zmiany. Do zgłoszenia załącza się lub przedstawia dokumenty będące podstawą zmiany treści wpisu.

Art. 9.

1. Do dnia 31 stycznia każdego roku Minister Sprawiedliwości ogłasza, w formie obwieszczenia, w wydawanym przez niego dzienniku urzędowym, listę tłumaczy przysięgłych, powiadamiając o tym wojewodów.
2. Wojewodowie udostępniają listy tłumaczy przysięgłych nieodpłatnie do powszechnego wglądu w miejscu do tego przeznaczonym, w siedzibie i godzinach pracy urzędu wojewódzkiego.
3. W obwieszczeniu i listach, o których mowa w ust. 1 i 2, nie zamieszcza się danych wskazanych w art. 8 pkt 2, 4 i 9.

Art. 10.

Minister Sprawiedliwości udostępnia listę tłumaczy przysięgłych, z wyjątkiem danych, o których mowa w art. 8 pkt 2, 4 i 9, w Biuletynie Informacji Publicznej, utworzonym na podstawie przepisów o dostępie do informacji publicznej.

Art. 11.

1. Minister Sprawiedliwości może zawiesić tłumacza przysięgłego, w drodze decyzji, na okres 5 lat, w wykonywaniu czynności tłumacza przysięgłego z powodu niewykonywania takich czynności przez okres dłuższy niż 3 lata, licząc od dnia ostatniej czynności.

2. W okresie zawieszenia Minister Sprawiedliwości może, na uzasadniony wniosek tłumacza przysięgłego, uchylić decyzję, o której mowa w ust. 1.

Art. 12.

Minister Sprawiedliwości skreśla, w drodze decyzji, tłumacza przysięgłego z listy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w przypadku:

- 1) śmierci;
- 2) niespełniania wymogów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, 3 i 4;
- 3) wniosku tłumacza przysięgłego;
- 4) prawomocnego orzeczenia kary pozbawienia prawa wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego;
- 5) po upływie okresu zawieszenia, o którym mowa w art. 11 ust. 1.

Rozdział 3

Zasady wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego

Art. 13.

Tłumacz przysięgły jest uprawniony do:

- 1) sporządzania i poświadczania tłumaczeń z języka obcego na język polski, z języka polskiego na język obcy, a także do sprawdzania i poświadczania tłumaczeń w tym zakresie, sporządzonych przez inne osoby;
- 2) sporządzania poświadczonych odpisów pism w języku obcym, sprawdzania i poświadczania odpisów pism, sporządzonych w danym języku obcym przez inne osoby;
- 3) dokonywania tłumaczenia ustnego.

Art. 14.

Tłumacz przysięgły jest obowiązany do:

- 1) wykonywania powierzonych mu zadań ze szczególną starannością i bezstronnością, zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów prawa;
- 2) zachowania w tajemnicy faktów i okoliczności, z którymi zapoznał się w związku z tłumaczeniem;
- 3) doskonalenia kwalifikacji zawodowych.

Art. 15.

Tłumacz przysięgły nie może odmówić wykonania tłumaczenia w postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, na żądanie sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej, chyba że zachodzą przyczyny uzasadniające odmowę, określone przepisami regulującymi dane postępowanie.

Art. 16.

1. Wynagrodzenie za czynności tłumacza przysięgłego ustala, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, umowa ze zleceniodawcą lub zamawiającym wykonanie oznaczonego tłumaczenia.
2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, stawki wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego wykonane na żądanie podmiotów, o których mowa w art. 15, przy uwzględnieniu stopnia trudności i zakresu tłumaczenia.
3. Minister Sprawiedliwości może określić, w drodze rozporządzenia, stawki maksymalne za czynności tłumaczy przysięgłych inne niż wymienione w ust. 2, przy uwzględnieniu stopnia trudności i zakresu tych czynności.

Art. 17.

1. Tłumacz przysięgły prowadzi repertorium, w którym odnotowuje czynności wymienione w art. 13.
2. Repertorium zawiera:
 - 1) datę przyjęcia zlecenia oraz zwrotu dokumentu wraz z tłumaczeniem;
 - 2) oznaczenie zleceniodawcy albo zamawiającego wykonanie oznaczonego tłumaczenia;
 - 3) opis tłumaczonego dokumentu, wskazujący nazwę, datę i oznaczenie dokumentu, język, w którym go sporządzono, osobę lub instytucję, która sporządziła dokument oraz uwagi o jego rodzaju, formie i stanie;
 - 4) wskazanie rodzaju wykonanej czynności, języka tłumaczenia, liczby stron tłumaczenia oraz sporządzonych egzemplarzy;
 - 5) opis tłumaczenia ustnego wskazujący datę, miejsce, zakres i czas trwania tłumaczenia;
 - 6) wysokość pobranego wynagrodzenia;
 - 7) informację o odmowie wykonania tłumaczenia na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15, zawierającą datę odmowy, określenie organu żądającego tłumaczenia oraz przyczynę odmowy tłumaczenia.

Art. 18.

1. Do poświadczania tłumaczeń oraz poświadczania odpisów pism tłumacz przysięgły używa pieczęci, zawierającej w otoku jego imię i nazwisko, a w środku wskazanie języka, w zakresie którego ma uprawnienia oraz pozycję na liście tłumaczy przysięgłych, o której mowa w art. 6 ust. 2. Pieczęć zamawia, na koszt tłumacza przysięgłego, Minister Sprawiedliwości w Mennicy Państwowej.
2. Na wszystkich poświadczonych tłumaczeniach oraz poświadczonych odpisach pism, które wydaje tłumacz przysięgły, wymienia się pozycję, pod którą tłumaczenie lub odpis są odnotowane w repertorium. Na sporządzonych tłumaczeniach i odpisach pism należy stwierdzić, czy sporządzono je z oryginału, czy też

z tłumaczenia lub odpisu oraz czy tłumaczenie lub odpis jest poświadczony i przez kogo.

Art. 19.

Tłumacz przysięgły, który uzyskał prawo do wykonywania zawodu, składa wzór podpisu oraz odcisk swojej pieczęci Ministrowi Sprawiedliwości, ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych oraz wojewodzie, właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania tłumacza przysięgłego.

Art. 20.

1. Wojewodowie, właściwi ze względu na miejsce zamieszkania tłumacza przysięgłego, sprawują kontrolę nad działalnością tłumaczy przysięgłych w zakresie:
 - 1) prawidłowości i rzetelności prowadzenia repertoriów;
 - 2) pobierania wynagrodzenia określonego w przepisach, o których mowa w art. 16 ust. 2 lub ust. 3.
2. W ramach sprawowanej kontroli wojewoda może żądać:
 - 1) okazania przez tłumacza przysięgłego repertorium;
 - 2) udzielenia przez tłumacza przysięgłego wyjaśnień, w formie pisemnej lub ustnej, dotyczących wykonywanych czynności, w tym informacji zawartych w repertorium.
3. Wojewoda, w przypadku stwierdzenia niewykonywania czynności tłumacza przysięgłego przez okres dłuższy niż 3 lata, informuje o tym Ministra Sprawiedliwości.

Rozdział 4

Odpowiedzialność zawodowa tłumaczy przysięgłych

Art. 21.

1. Tłumacz przysięgły niewypełniający zadań, o których mowa w art. 14 i 15, oraz obowiązków określonych w art. 17 ust. 1 i art. 18 ust. 2 albo wypełniający te zadania lub obowiązki nienależycie lub nierzetelnie, podlega odpowiedzialności zawodowej.
2. Z tytułu odpowiedzialności zawodowej wobec tłumacza przysięgłego mogą być orzeczone następujące kary:
 - 1) upomnienie;
 - 2) nagana;
 - 3) zawieszenie prawa wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego na okres od 3 miesięcy do 1 roku;
 - 4) pozbawienie prawa wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego, z możliwością ubiegania się o jego ponowne nadanie nie wcześniej niż po

upływie 2 lat od pozbawienia i po ponownym złożeniu egzaminu, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 6.

3. Orzeczoną karę odnotowuje się we wpisie tłumacza przysięgłego na listę.

Art. 22.

1. Odpowiedzialność zawodowa tłumacza przysięgłego ustaje z upływem 3 lat od czasu popełnienia czynów, o których mowa w art. 21 ust. 1.
2. Jeżeli w okresie przewidzianym w ust. 1 wszczęto postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej tłumacza przysięgłego, karalność czynu ustaje z upływem 2 lat od zakończenia tego okresu.
3. Jeżeli jednak czyn wyczerpuje jednocześnie znamiona przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, przedawnienie odpowiedzialności zawodowej tłumacza przysięgłego nie może nastąpić wcześniej niż przedawnienie przewidziane w przepisach ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz.U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.¹⁾) lub ustawy z dnia 10 września 1999 r. - Kodeks karny skarbowy (Dz.U. Nr 83, poz. 930, z późn. zm.²⁾).

Art. 23.

1. Kara orzeczona z tytułu odpowiedzialności zawodowej tłumacza przysięgłego ulega zatarciu z mocy prawa, jeżeli od daty uprawomocnienia orzeczenia o karze upłynęły:
 - 1) 2 lata - w przypadku kar wymienionych w art. 21 ust. 2 pkt 1-2,
 - 2) 3 lata - w przypadku kar wymienionych w art. 21 ust. 2 pkt 3-4.
2. Z chwilą zatarcia ukaranie uważa się za niebyłe; wpis o ukaraniu usuwa się z listy tłumaczy przysięgłych.

Art. 24.

1. Postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej tłumacza przysięgłego wszczyna i przeprowadza Komisja Odpowiedzialności Zawodowej na wniosek Ministra Sprawiedliwości lub wojewody.
2. Podmiot, który zlecił tłumaczenie, może zwrócić się do Ministra Sprawiedliwości lub do wojewody o wystąpienie z wnioskiem o wszczęcie takiego postępowania.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935, Nr 228, poz. 2255, oraz z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626 i Nr 93, poz. 889.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2000 r. Nr 60, poz. 703 i Nr 62, poz. 717, z 2001 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 41, poz. 365, Nr 74, poz. 676, Nr 89, poz. 804, Nr 141, poz. 1178 i Nr 213, poz. 1803, z 2003 r. Nr 84, poz. 774, Nr 137, poz. 1302 i Nr 162, poz. 1569 oraz z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 68, poz. 623, Nr 93, poz. 894, Nr 97, poz. 963 i Nr 173, poz. 1808.

3. Postępowanie toczy się z udziałem osoby, w stosunku do której jest prowadzone. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo tej osoby nie wstrzymuje postępowania.
4. Osoba, o której mowa w ust. 3, może ustanowić obrońcę spośród tłumaczy przysięgłych, adwokatów lub radców prawnych.

Art. 25.

1. Po przeprowadzeniu postępowania Komisja Odpowiedzialności Zawodowej orzeka wobec tłumacza przysięgłego karę albo umarza postępowanie.
2. Orzeczenia Komisji Odpowiedzialności Zawodowej zapadają w formie uchwały.

Art. 26.

1. Od orzeczenia Komisji Odpowiedzialności Zawodowej tłumaczowi przysięgłemu oraz podmiotowi, który złożył wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie odpowiedzialności zawodowej, przysługuje odwołanie do sądu apelacyjnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania tłumacza przysięgłego.
2. Od orzeczenia umarzającego postępowanie Minister Sprawiedliwości może wnieść odwołanie, chociażby nie złożył wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie odpowiedzialności zawodowej.
3. Od prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie sądowe nie przysługuje kasacja.

Art. 27.

Odpis prawomocnego orzeczenia o karze określonej w art. 21 ust. 2 pkt 4 organ, który je wydał, przesyła niezwłocznie Ministrowi Sprawiedliwości w celu skreślenia tłumacza przysięgłego z listy.

Art. 28.

W sprawach nieuregulowanych stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz.U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.³⁾) dotyczące postępowania uproszczonego. Nie stosuje się przepisów o oskarżycielu prywatnym, powodzie cywilnym, przedstawicielu społecznym, o postępowaniu przygotowawczym oraz środkach przymusu, z wyjątkiem przepisów o karze pieniężnej.

Art. 29.

1. Minister Sprawiedliwości powołuje, w drodze zarządzenia, Komisję Odpowiedzialności Zawodowej składającą się z 9 osób, z których 4 osoby wskazuje Mi-

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 oraz z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188.

- nister Sprawiedliwości, 1 osobę wskazuje minister właściwy do spraw pracy oraz 4 osoby wskazują organizacje zrzeszające tłumaczy.
2. Członkom Komisji Odpowiedzialności Zawodowej przysługuje wynagrodzenie za udział w pracach tej Komisji oraz zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.
 3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, organizację Komisji Odpowiedzialności Zawodowej oraz wysokość wynagrodzenia jej członków w sposób zapewniający sprawność działania Komisji oraz uwzględniając zakres i nakład ich pracy wynikający z przeprowadzenia postępowania w sprawie odpowiedzialności zawodowej.

Rozdział 5

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 30.

W dekrete z dnia 26 października 1950 r. o należnościach świadków, biegłych i stron w postępowaniu sądowym (Dz. U. Nr 49, poz. 445) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przepisy dekretu niniejszego stosuje się do należności świadków, biegłych i stron w postępowaniu przed sądami oraz innymi władzami i organami wymiaru sprawiedliwości, jeżeli szczególne przepisy ustawowe nie stanowią inaczej.”;

- 2) w tytule rozdziału - „Należności biegłych (tłumaczy)” - skreśla się wyraz „(tłumaczy)”;

- 3) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Art. 9. 1. Biegłemu powołanemu przez sąd służy prawo do wynagrodzenia za wykonaną pracę.

2. Biegłemu wezwanemu do sądu w razie nieskorzystania przez sąd z jego usług służy prawo do wynagrodzenia za utracony z powodu stawiennictwa zarobek.

3. Biegłemu powołanemu poza miejscowość jego zamieszkania służy prawo do diet oraz do zwrotu kosztów przejazdów i noclegów.

4. W razie wezwania biegłego w kilku sprawach na ten sam dzień należności przewidziane w ust. 3 przyznaje się tylko raz.”;

- 4) w art. 14 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Świadkowie i biegli powinni zgłosić żądanie przyznania im przypadających należności po wykonaniu swego obowiązku w tym samym dniu, a jeżeli byli wezwani na rozprawę najpóźniej na zajutrz po zakończeniu rozprawy.”;

- 5) art. 15 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 15. 1. Należności świadków, biegłych i stron przyznaje i ustala sąd, a na rozprawie przewodniczący kompletu orzekającego. W przypadkach zgłoszenia żądania po zamknięciu rozprawy należności może przyznać i ustalić także kierownik sądu.
2. Przyznaną należność należy wypłacić niezwłocznie w razie niemożności niezwłocznej wypłaty - należność przekazuje się pocztą bez obciążenia opłatą pocztową świadka, biegłego lub strony.”.

Art. 31.

W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz.U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1548 z późn. zm.⁴⁾) w art. 24 w ust. 1 w pkt 3 na końcu kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) tłumaczy przysięgłych.”.

Art. 32.

W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 z późn. zm.⁵⁾):

- 1) w dziale IV tytuł rozdziału 6 otrzymuje brzmienie:

„Biegli sądowi”;

- 2) art. 157 otrzymuje brzmienie:

„Art. 157. § 1. Prezes sądu okręgowego ustanawia biegłych sądowych i prowadzi ich listę.

§ 2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb ustanawiania biegłych sądowych, pełnienia przez nich czynności oraz zwalniania ich z funkcji. W tym samym trybie Minister Sprawiedliwości może również określić szczegółowe zasady powoływania i działania zespołów biegłych sądowych.”.

Art. 33.

1. Osoby, które uzyskały uprawnienia tłumacza przysięgłego na podstawie przepisów dotychczasowych, stają się tłumaczami przysięgłymi w rozumieniu niniejszej ustawy pod warunkiem wpisu, na swój wniosek, na listę tłumaczy przysięgłych, o której mowa w art. 6 ust. 2, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy.
2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, tłumacz przysięgły załącza także zaświadczenie, wydane przez prezesa sądu, przy którym został ustanowiony, potwierdzające okoliczności ustanowienia tłumaczem przysięgłym.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, Nr 190, poz. 1864 oraz z 2004 r. Nr 19, poz. 177, Nr 69, poz. 624, Nr 91, poz. 873, Nr 96, poz. 959, Nr 116, poz. 1206 i Nr 141, poz. 1492.

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802, Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838, Nr 228, poz. 2256 oraz z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376 i Nr 185, poz. 1907.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do tłumaczy przysięgłych języka migowego.
4. Osoby, o których mowa w ust. 1, mogą wykonywać czynności tłumacza przysięgłego oraz posługiwać się dotychczasowymi pieczęciami tłumacza przysięgłego, do czasu wpisu na listę tłumaczy przysięgłych oraz uzyskania pieczęci tłumacza przysięgłego, nie dłużej jednak niż w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 34.

W terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy Minister Sprawiedliwości powoła Komisję, o której mowa w art. 3.

Art. 35.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
Jarosław Pietrus

Sekr. Min. JP- ¹³⁸⁴ /04/DPE/as

Warszawa, dnia *14.10.* 2004 r.

Pani
Katarzyna Maria Piekarska
Przewodnicząca Komisji
Sprawiedliwości
i Praw Człowieka
Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej sprawozdania Komisji Sprawiedliwości i Praw człowieka o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o tłumaczach publicznych (druk nr 3308), wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. nr 106, poz. 494) oraz art. 42 ust. 4 Regulaminu Sejmu przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Ministra Jarosława Pietrasa, działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

Szanowna Pani Przewodnicząca,

W związku z przedstawionym sprawozdaniem (pismo nr SPC0-150-165-04) pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Celem przedstawionego projektu ustawy jest unormowanie statusu tłumaczy w akcie prawnym rangi ustawowej. W obecnym stanie prawnym funkcjonuje zawód tłumaczy przysięgłych, uregulowany na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 czerwca 1987 roku w sprawie biegłych sądowych i tłumaczy przysięgłych (Dz.U. z 1987 r. Nr 18, poz. 112). Założeniem projektu ustawy jest ujęcie w ramy prawne zawodu tłumacza, który świadczy swoje usługi nie tylko na rzecz organów

ochrony prawnej, ale również na rzecz szeroko rozumianego społeczeństwa.

II. Istotnym z punktu widzenia zgodności z prawem wspólnotowym jest brzmienie art. 2 ust. 1 pkt 1 projektu ustawy regulującego zakres podmiotowy przedłożonego projektu. Zgodnie z ww. artykułem tłumaczem przysięgłym może być osoba fizyczna posiadająca obywatelstwo polskie albo obywatelstwo jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej (...). Biorąc pod uwagę obecny stan prawny koniecznym jest jednak uwzględnienie w zakresie podmiotowym projektu ustawy obywateli państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG), czyli Norwegii, Islandii i Lichtensteinu, oraz Konfederacji Szwajcarskiej (jako państwa członkowskiego EFTA lecz nie EOG), na które mocą zawartych umów rozciąga się stosowanie prawa wspólnotowego, m.in. w zakresie funkcjonowania jednolitego rynku, w tym dot. swobodnego przepływu osób. Podstawą dla rozciągnięcia zakresu podmiotowego na obywateli Norwegii, Islandii i Lichtensteinu oraz Szwajcarii są odpowiednio: Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym z dnia 1 maja 1992 r. (Dz. U. WE L 1 z 03.01.1994) oraz o Umowę między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, oraz Konfederacją Szwajcarską, z drugiej strony, w sprawie swobodnego przepływu osób z dnia 21 czerwca 1999 (Dz. U. WE L 114 z 30.04.2002).

Zgodnie z art. 6 Aktu z dnia 16 kwietnia 2003 r. dotyczącego warunków przystąpienia (...) Rzeczypospolitej Polskiej (...) oraz dostosowań w traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej (Dz. Ust. 2004 Nr 90, poz. 864), Rzeczpospolita Polska została zobowiązana do przystąpienia do ww. umów poprzez zawarcie odpowiednich protokołów. Odnosząc się do ww. Porozumienia należy przypomnieć, iż choć protokół nie został jeszcze ratyfikowany przez wszystkie państwa członkowskie, to została wydana decyzja Rady 2004/368/WE dnia 30 marca 2004 r. dotycząca tymczasowego stosowania Porozumienia w sprawie uczestnictwa (...) Rzeczypospolitej Polskiej (...) w Europejskim Obszarze Gospodarczym (Dz. U. WE L 130, 29.04.2004). Odnosząc się natomiast do Umowy z Konfederacją Szwajcarską, 2 lipca br. został uzgodniony ostatni z elementów Protokołu adaptacyjnego dotyczący swobodnego przepływu osób. W związku z powyższym należy zauważyć, iż ze względu na decyzję 2004/368/WE oraz praktyczne zakończenie procesu dostosowania Umowy ze Szwajcarią w związku

z poszerzeniem Unii Europejskiej o nowe państwa członkowskie, istnieje konieczność rozszerzenia zakresu podmiotowego projektowanej ustawy o obywateli Norwegii, Islandii i Lichtensteinu oraz Szwajcarii.

III. W konkluzji pozwalam sobie stwierdzić, iż sprawozdania Komisji Sprawiedliwości i Praw człowieka o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o tłumaczach publicznych (druk nr 3308), z zastrzeżeniem uwagi zawartej w pkt II opinii, jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:
Pan Andrzej Kalwas
Minister Sprawiedliwości

